

Škola v Nové Vsi nad Popelkou

(Josef Jan Fučík)

Kdy byla škola v Nové Vsi **založena**, nezachovalo se zpráv. Bezpochyby jako v jiných vesnicích tak i zde za starších časů vůbec školy nebylo; některý vysloužilý voják vyučoval střídavě po staveních některé děti, jejichž rodiče si přáli, aby děti aspoň čísti se naučily. Roku 1713 *určitě zvláštní školy nebylo*, ale v berní rolli poznamenáno, že „kantor ve vlastním přibytku děti učí.“

První známá stálá škola byla snad *jižně od kostela, mezi nynějším statkem čís. 136 a 193*, kde dlouho se říkalo „na školišti“, „školiště“, „na domišti“. Potom snad ještě jinde se vyučovalo. Řádného učitele v obci nebylo ještě roku 1764, kdy „lomnický kantor“ bral 4 zl. za muzicírování při bohoslužbách; tenkrát konal bohoslužby v Nové Vsi i kněz a hráli hudebníci z Lomnice.

Teprve r. 1787 – 88 postavila obec svým nákladem *stálou školu na zádušním pozemku*, kde stojí nynější škola. Škola byla dřevěná, měla valmovou střechu, jako měla fara do r. 1891. Obec dala dříví, šindel, prkna a 388 zl. R. Plán na faru a školu zaplacen penízem 6 zl. Ze zádušní pokladny r. 1786. Roku 1788 bylo na stavbu školy použito i 88 zl. 12 kr. zádušních peněz, jež nahradil normální fond. Tenkrát chodily sem do školy také děti z Bělé, Syřenova, Žďáru a Oustí.

Prvním učitelem roku 1787 byl ustanoven **Jan Doubravský z Lomnice**. Jeho příjmy byly: Sobotáles od 104 dětí 45 zl. 37 kr., za vedení kostelního rejstříku 35 kr., za kostelní službu 4 zl., od obce za hudbu o Božím Těle a o sv. prokopu 2 zl., ze školního fondu 49.48, celkem 101.20, z náboženského fondu 16 zl. za školní topivo; na vytápění učebny dává obec 6, vrchnost 2 sáhy dříví a od roku 1810 ještě 1 sáh ze zádušního lesa na opakovací hodny než byla vystavěna fara, byla umístěna ve škole a zatím učilo se v domku čís. 55 n.

Roku 1876 byla stará škola rozbořena, nová, zděná o 1 poschodí nákladem 15.300 zl. vystavěna a **19.listopadu 1876 vysvěcena**. V čas stavby učilo se (2 třídy) v čís. D. 136 a 59. Od 15.9.1877 stala se škola trojtřídní. Zemská školní rada povolila dnem 15.10.1929 otevření zatlmní pobočky při 1.třídě a ustanovena sem čtvrtá literní učitelka.

Učitelé, od r. 1870 řídicí učitelé:

1. Jan Doubravský z Lomnice (1787-1792, odstěhoval se do Babic),
2. Jan Gotvald, učitel v Babicích, 1792-1837,
3. Jan Valz z Nového Bydžova (1837-1848, kdy v Nové Vsi zemřel)
4. Jan Brtva z Košť. Olešnice, filiální učitel v Bělé (1849-1864, zde zemřel t.r.)
5. provisor Josef Zajíc, podučitel v Oubislavicích (1864-1865, stal se potom učitelem v Bystré na Opocensku)
6. Alois Machek, učitel v Bystré na Opocensku (1865-1881, byl dán do výslužby 1881, zemřel roku 1882 v Železnici)
7. Zatímní říd. uč. Frant. L. Zelinka z Křížlic (4 měsíce r. 1881-1882)
8. Václav Obešlo z Kozojed, učitel v Lomnici (1882-1909, odešel do výslužby do Jičína, v Lomnici i v Nové Vsi těšil se veliké oblibě a byl v obou místech členem obecního zastupitelstva)
9. Josef Řehořek z Hřabačova, říd. uč. v Jesenném (1909-1923, odešel do výslužby do Mladé Boleslavi, kde zemřel r. 1925)
10. František Hásek ze Stružince, řídicí učitel od 1.1.1924

Učitelé a mladší učitelé:

1. Josef Gotvald, syn druhého zdejšího učitele, pomocník do r. 1830, stal se učitelem na Košově
2. Josef Lhota ze St. Místa (1831-1837, dostal se do Chotče)
3. Václav Kazda z Konecchlumě (1838, pak v Jičíně, 1839-48 zase do Nové Vsi)
4. Josef Strnad z Podhrádě, pomocník v Sobčicích (zde 1838-39, odešel do Jičína)
5. poduč. Alois Saal z Vojic (1848-50)
6. poduč. Václav Morávek ze Lhoty Bradlecké (1853-54, dostal se do Pecky)
7. Josef Prokop ze Zásady, poduč. v Osenicích (1872-73, zemřel v Praze)
8. výpom. poduč. Josef Gottwald, krejčí a hudebník z Nové Vsi (1873-75, stal se výp. uč. v Oustí)
9. František Zelenka, kand. učitel z Nové Vsi (1875-78, potom dále studoval a zemřel jako Čachotínský poduč. na dovolené v Nové Vsi)
10. Učitel František L. Zelinka z Křižlic odešel do Hoř. Hamru
11. Ml. učitel Josef Fučík z Lomnice (1878-79, potom 1880-86, odešel do Bradlecké Lhoty)
12. výp. podučitel František Šolta z Přelouče (1879, propuštěn)
13. výp. poduč. František Soldat ze Zásady (1879-80, odstoupil)
14. poduč. Václav Šíp z Byšic (1881-82, do Lomnice)
15. zat. poduč. Anna Glasrová z Prahy (1886, propuštěna)
16. Ml. učit. Josef Štouda z Verdeku, poduč. v Syřenově (1887-1905)
17. Učitel Josef Šulc (1887-94, potom do Kyjů)
18. Ml. učit. Václav Straka z Drahoraze (1894-97, potom do Rváčova)
19. Ml. uč. Žofie Hajná (1897-98)
20. Ml. uč. Antonín Polák (1898-99, potom do Lomnice)
21. Ml. uč. František Večerník z Libštátu (1900, potom do Lomnice)
22. Zat. uč. Anastasie Cvetlerová (1904-05)
23. Zat. uč. Bohuslav Matoušek (1905-06)
24. Def. uč. Václav Straka po druhé (1905-1916, zemřel v N.Vsi 12.8.1916)
25. Zat. uč. Josefa vlčková (1906-11)
26. uč. Josef Nožička (1912)
27. výpomoc. učit. Anna Petrová z Lomnice (1912-13)
28. zatím. uč. Marie Erlebachová (1916-19)
29. def. učit. František Hásek ze Stružince (1917-23)
30. Zatím učit. Jana Slavíková (1923 – 5 měsíců)
31. zastup. učit. Marie Erlebachová (po druhé) (1923-24); defin. uč. 1924 – dosud)
32. zastup. učit. Otakar Jelínek (1923-24)
33. zastup. učitel Jaroslav Vagenknecht (1923 – půl měsíce)
34. zastup. učit. Růžena Dolenská (1923 – 2 měsíce)
35. zastup. učit. Karel Navrátil z Lomnice (1924-25)
36. zat. učit. Josef Dlouhý ze Soběraze (1925-26)
37. defin. uč. Oldřich Miča z Lomnice (1925-28, zde měl dovolenou a vyučoval na Slovensku a ve Vídni)
38. výp. učit. Ludmila Wágnerová (1927-28)
39. výp. uč. Alois Koudelka (1928 – 4 měsíce)
40. defin. uč. Vlasta Háková (1929)
41. defin. učit. František Konečný (d 1.9.1929)
42. zat. učitelka Marie Zabranská z Jičína (od 15.10.1929)

Industriální učitelky:

1. Eliška Jonová z Pecky (1883-1923, potom zde do výslužby a zemřela zde 1929)
2. zat. učit. žen. ruč. prací Anna Dolenská (1922-23)
3. zat. učit. žen ruč. prací Marie Borůvková (1923-24)
4. zat. učit. žen. ruč. prací a dom. nauk. Emilie Berbrová (1924-25)
5. def. učit. žen. ručních prací a dom. nauk (po druhé) Marie Borůvková (od r. 1926)